

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ ТА ЇХ КЛАСИФІКАЦІЯ

Вашечко Ю.В.

Харківський національний аграрний університет
імені В.В. Докучаєва

У статті розглядаються проблеми вибору методичних підходів до оцінки інвестиційної привабливості об'єктів інвестування на різних рівнях економіки та з урахуванням галузевих особливостей діяльності суб'єктів господарювання. Досліджуються методики оцінки інвестиційної привабливості підприємств АПК, розкриваються їх переваги і недоліки у випадку застосування. Розроблена класифікація методичних підходів до оцінки інвестиційної привабливості за рядом ознак. Запропоновано проводити оцінку інвестиційної привабливості в залежності від позиції внутрішнього або зовнішнього інвестора.

Ключові слова: оцінка інвестиційної привабливості, інвестиційний клімат, методичні підходи, зовнішній інвестор, внутрішній інвестор, класифікація, ознаки, фінансовий стан.

Постановка проблеми. Дослідження проблем інвестування завжди привертало увагу економічного співтовариства. На світовому ринку капіталів відбувається жорстка конкурентна боротьба за залучення інвестицій, а забезпечення їх достатнього і якісного припливу є одним із пріоритетних завдань будь якої держави.

Зважаючи на необхідність залучення інвестицій, інвестиційна привабливість окремих суб'єктів інвестування з урахуванням факторів економічного, політичного і соціального характеру набула в Україні особливо важливого значення. Проблема оцінки інвестиційної привабливості об'єктів інвестування у теорії і практиці інвестиційного аналізу займає важливе місце. Така оцінка проводиться на різних рівнях: суб'єкта господарювання, галузі, регіону, країни. З огляду на вищезазначене, тема даного дослідження, що стосується аналізу існуючих методичних підходів оцінки інвестиційної привабливості, відмінностях набору показників та критеріїв оцінки об'єктів інвестування на макро-, мезо- і мікрорівнях, є досить актуальною.

Аналіз останніх наукових досліджень. Різні наукові підходи до оцінки інвестиційної привабливості об'єктів інвестування містяться в роботах Балацького О.Ф., Бланка І.О., Вінніченка І.І., Гайдучького А.П., Гуророва О.І., Ковтун Н.В., Майорової Т.В., Мешкова А.В. та ін.

Дослідження вищезгаданих науковців ґрунтовно розкривають теоретичні, методологічні, практичні та інші аспекти оцінювання інвестиційної привабливості об'єктів інвестування.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на значні надбання науковців щодо зазначеної проблематики, на нашу думку, залишається чимало невирішених питань, пов'язаних із вибором методики оцінки інвестиційної привабливості, дослідженням теоретичного аспекту в цьому напрямі та практичного застосування методики оцінки з урахуванням тенденцій розвитку та галузевих особливостей. Також жоден із методичних підходів оцінки інвестиційної привабливості не враховує особливості оцінки в залежності від позиції внутрішнього або зовнішнього інвестора.

Метою статті є огляд існуючих методичних підходів до оцінки інвестиційної привабливості об'єктів інвестування, визначення переваг та не-

доліків у випадку їх застосування. Розроблення класифікації методик оцінки інвестиційної привабливості за рядом ознак.

Виклад основного матеріалу. В даний час економічній науці відомо безліч методичних підходів до оцінки інвестиційної привабливості підприємств. Першою вагомою працею в області вивчення оцінки інвестиційної привабливості окремої країни прийнято вважати розробку Гарвардської школи бізнесу, здійснену у другій половині 60-х рр. XX ст. В основу порівняння була покладена експертна шкала на основі ряду показників, які залежать від співставлення інвестиційного клімату різних країн і регіонів [1].

Усі наступні розробки оцінки інвестиційної привабливості велися в напрямку ускладнення і поглиблення моделі. Більшість західних консалтингових компаній, а також економічні видання почали розробляти свої методики оцінки економічного стану в різних державах, регіонах та галузях діяльності з точки зору їх привабливості для потенційних інвесторів.

Проблеми оцінки інвестиційної привабливості регіонів та галузей знайшли своє відображення в багатьох наукових працях [2-6].

Так, О.Ф. Балацький виділяє експертно-рейтингову систему для оцінки інвестиційної привабливості регіону. Запропонована ним методика базується на складанні рейтингу регіону на основі експертних оцінок, визначенні інвестиційної привабливості регіону на основі показника «дистанції віддалення від еталону» [2].

Звичайно, ця методика заслуговує на увагу, але її не доцільно застосовувати для оцінки інвестиційної привабливості на рівні підприємства. Для підприємства при оцінці його інвестиційної привабливості за даною методикою виникнуть складності в розрахунку деяких показників.

Н.В. Ковтун в своїй методиці пропонує показники оцінки інвестиційної привабливості регіону, галузі, підприємства [3]. Проте такий перелік є не досить коректним, оскільки деякі з запропонованих показників визначити кількісно досить складно і до того ж автор не зазначає як саме їх потрібно розраховувати.

Як відомо, ефективність вкладання інвестицій в економіку країни залежить від якості і повноти інформації про інвестиційну привабливість окремої галузі економіки. Так, ряд публікацій

[4, 6] присвячені методиці оцінки інвестиційної привабливості галузі сільського господарства. Вчений – аграрій А. П. Гайдуцький пропонує методику оцінки інвестиційної привабливості аграрного сектора, де основними складовими інвестиційної привабливості, на його думку, є ресурсна, фіскальна, регуляторна та інфраструктурна [4]. Автор використовує матричний метод підготовки вихідних даних, де по вертикалі розміщує об'єкти інвестування, а по горизонталі – показники, які характеризують умови інвестування. Звісно, дана методика заслуговує на увагу, вона успішно використовується на практиці, але її не можна застосувати для оцінки інвестиційної привабливості окремого підприємства.

Для визначення рейтингу регіонів можуть використовуватись неоднорідні показники, які містять значні внутрішньо об'єктні перепади. В.С. Швецем був запропонований підхід, який ґрунтується на поєднанні методики стандартизації показників. Основною метою даного методу є зведення різних показників до порівнянності, галузевого та територіального підходу до визначення інвестиційної привабливості, який передбачає аналіз системи часткових показників за рівнем прибутковості галузі, перспективності розвитку галузі та інвестиційних ризиків [5]. Використовуючи вищезазначений метод, виникає можливість оцінити інвестиційну привабливість доведеним різномірним показникам до порівнянності, що є базою їх подальших досліджень.

Особливої уваги заслуговує методика, що розроблена вченими Інституту аграрної економіки, оскільки вона враховує специфіку діяльності сільськогосподарських підприємств [6]. Проте дана методика є дещо громіздкою і потребує значного масиву інформації про об'єкт дослідження. На нашу думку, її варто використовувати при виборі декількох об'єктів дослідження.

Рядом авторів [8-16] запропоновано методику оцінки інвестиційної привабливості окремих суб'єктів господарювання. При цьому слід зазначити, що дані методичні підходи мають широкі відмінності у способах аналізу та обробки інформації, добором показників та критеріїв здійснення оцінки.

На законодавчому рівні за ініціативою керівництва Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій розроблено методику інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій [7]. Згідно з Методикою, інвестиційна привабливість підприємства визначається як рівень задоволення фінансових, виробничих, організаційних та інших вимог чи інтересів інвестора щодо конкретного підприємства, яке може визначатися чи оцінюватися значеннями відповідних показників, у тому числі інтегральної оцінки. Варто зазначити, що дана методика має свої недоліки, по-перше, вона не враховує галузеву специфіку діяльності підприємства, по – друге, до складу оціночних показників у разі визначення інвестиційної привабливості сільськогосподарських підприємств, не включені показники, які характеризують забезпеченість та ефективність використання землі. По-третє, часто виникають ситуації, коли показники різних груп суперечать один одному, відображаючи протилежний фінансовий стан

підприємства, через що можливо дати хибну оцінку в кінцевому результаті.

В економічній літературі широко відомий підхід І. О. Бланка до оцінки інвестиційної привабливості окремих компаній (фірм). Запропонована методика оцінки ґрунтується на визначенні показників фінансової стійкості, прибутковості, ліквідності активів і оборотності активів [8]. Також автор методики зазначає, що оцінка інвестиційної привабливості підприємства повинна базуватися на визначенні стадії життєвого циклу підприємства. Збігаються з поглядом Бланка І.О. про необхідність врахування стадії життєвого циклу вчені Коюда В.О. та Коюда О.П. [9]. Ми погоджуємось з даною позицією, оскільки стадія життєвого циклу підприємства відіграє важливу роль у його фінансово-економічному становищі та результатах діяльності.

Вчені Донцов С.С., Іванов А.П. [10, 11] в основу своїх методичних підходів закладають показники ринкової вартості цінних паперів підприємства – об'єкта оцінки інвестиційної привабливості. Варто зазначити, що дані методики оцінки інвестиційної привабливості підприємств можуть застосовуватись в обмеженому колі господарюючих суб'єктів. Так як група показників оцінки надійності, вартості, дохідності цінних паперів може використовуватись лише для підприємств у формі акціонерних товариств. При оцінці інвестиційної привабливості підприємств інших форм господарювання за цими моделями виникають труднощі в розрахунку того чи іншого показника.

Мешковим А.В. був запропонований метод комплексних групових коефіцієнтів [12]. В даній методиці прибутковість, фінансова стійкість, ліквідність, ділова активність, кадровий потенціал є основними напрямками, що аналізуються під час визначення рівня інвестиційної привабливості підприємства. На базі розрахованих фінансових коефіцієнтів визначається рейтинг кожного окремого показника як результат співставлення його із максимальним або нормативним значенням, потім формуються загальні річні рейтинги підприємства з урахуванням ваги окремих показників. На нашу думку, здійснивши розрахунки за наведеною методикою можна отримати досить суперечливі результати. По-перше, недосконалим вважаємо встановлену умову виконання узагальнюючого показника рейтингу інвестиційної привабливості ($0 > R_{jk} > 1$). По-друге, за деякими підприємствами можна отримали результати, які не виконують встановленої умови. Це відбувається за рахунок того, що у даній методиці по групі показників фінансової стійкості та ліквідності отримані значення порівнюються з нормативними, а не з максимальними по групі підприємств. Для уникнення суперечностей при оцінці частини показників, вважаємо за доцільне, там де перевищуються нормативні значення, отримані дані прирівнювати до одиниці.

В даний час багато українських дослідників приділяють увагу вивченню методичних підходів до оцінки інвестиційної привабливості сільськогосподарських підприємств з урахуванням галузевих особливостей діяльності підприємств агросфери. Серед них слід виділити методику оцінки інвестиційної привабливості сільськогосподарських підприємств, що запропонована О.І. Гуторовим

та К.М. Крамаренко для інвесторів, спеціалістів й керівників сільськогосподарських підприємств, а також працівників районних управлінь агропромислового розвитку [13]. Згідно цієї методики інвестиційну привабливість підприємств запропоновано оцінювати за шістьма групами показників: майновий стан; ліквідність; фінансова стійкість; ділова активність; прибутковість (рентабельність); наявність, стан та ефективність використання землі в ринкових умовах. При формуванні ринкових земельних відносин вагомим значення для потенційних інвесторів набуває інформація стосовно наявності, стану та ефективності використання в процесі господарської діяльності землі, що також має включатися в оцінку інвестиційної привабливості. Таким чином, вважаємо обґрунтованим включення в вищенаведену методику оцінки інвестиційної привабливості показників, що характеризують наявність, стан та ефективність використання землі.

Матрична методика побудови моделі формування інтегрального показника, була розроблена Вініченком І.І. [14]. Дана методика ґрунтується на використанні розрахункових значень показників, що характеризують фінансово-майновий стан підприємства, ефективність використання його ресурсів, а також якісні характеристики: професійні здібності керівництва, галузеву та регіональну приналежність підприємства, стадію життєвого циклу. В даній методиці такі показники як розрахунки підприємства з персоналом, інформація щодо професійних здібностей керівництва, інформація про добросовісність керівника підприємства як партнера можна визначити лише експертним шляхом. На наш погляд, врахування думки експертів при оцінюванні, привносить в її результат певну долю суб'єктивізму. Це означає, що результат зазначеного методу оцінки може залежати від рівня компетентності або досвідченості експерта, який проводить оцінку. Також на нашу думку, в даній методиці не враховується умова отримання від'ємного значення показника. В багатьох випадках умова тенденції підвищення показника виконується, але значення коефіцієнта від'ємне. Виходячи з цього, вважаємо за доцільне по показникам, які мають від'ємні значення в матричній моделі ставити оцінку нуль.

Рудь Л.П. пропонує застосовувати комплексну рейтингову оцінку інвестиційної привабливості сільськогосподарських підприємств. Автор наголошує на тому, що перш за все варто із загальної сукупності підприємств обрати найбільш інвестиційно привабливі, а вже потім проводити їх детальний та розгорнутий аналіз. Також зауважує на тому, що більшість існуючих методик вимагають значних затрат праці та мають обтяжуючі показники, які можуть викликати розбіжності у висновках, на її думку, цього можна уникнути, використовуючи невелику кількість найбільш вагомих показників. В своїй методиці вчена пропонує в якості результативного показника використовувати виручку від реалізації продукції [15]

На думку вчених П. І. Трофименко та Н. В. Трофименко, значно вища достовірність оцінки інвестиційної привабливості може бути забезпечена нормативно-рейтинговим методом

оцінки. Суть зазначеного методу полягає у тому, що на основі визначених нормативних даних за кожним з показників встановлюють межі градацій з різним рівнем оцінки [16].

На нашу думку, автори не зазначають точний перелік показників, за якими повинна проводитись оцінка. Таким чином, в даному методі показники та критерії оцінки можуть бути обрані довільно. Також не зазначається градація величини кінцевого балу за рівнем інвестиційної привабливості, що не дає змогу отриманий результат вірно інтерпретувати.

Об'єктивному вибору методичного підходу до оцінки інвестиційної привабливості об'єктів інвестування сприятиме їх класифікація за рядом ознак. На основі огляду наукової літератури за проблемою вибору методичного підходу до оцінки інвестиційної привабливості об'єктів інвестування нами була розроблена наступна класифікація методик оцінки інвестиційної привабливості по ряду ознак.

За походженням методики можна розділити на зарубіжні, вітчизняні та змішані (спочатку зарубіжні методики, адаптовані до особливостей вітчизняної економіки).

За рівнем оцінки інвестиційної привабливості методики розподіляються на три рівні: макроекономічний – методики, які визначають інвестиційний клімат країни; мезоекономічний – за допомогою даних методик визначається інвестиційна привабливість регіону або галузі народного господарства; мікроекономічний – здійснюється оцінка інвестиційної привабливості безпосередньо окремого суб'єкта господарської діяльності.

За галуззю застосування виділяють методики які орієнтовані на оцінку інвестиційної привабливості окремої галузі економіки. Дані методики враховують галузеві особливості об'єктів інвестиційної привабливості.

За ступенем охоплення елементів інвестиційної привабливості методики поділяються на комплексні та часткові. Мається на увазі, наскільки повно оцінюється інвестиційна привабливість: оцінюється максимальне число факторів або тільки певні аспекти. Комплексні методики орієнтовані на оцінку всіх складових інвестиційної привабливості, часткові – на оцінку тільки певних аспектів інвестиційної привабливості.

Система визначення інвестиційної привабливості. За цією ознакою методики поділяються на методики, що використовують тільки кількісні методи оцінки, тобто оцінка інвестиційної привабливості здійснюється за допомогою кількісних показників та критеріїв; методики, що використовують тільки методи експертної оцінки. Змішані – методики, що використовують для оцінки інвестиційної привабливості кількісні показники та методи експертних оцінок.

В залежності від форми відображення вихідних даних результати оцінки можуть бути представлені у вигляді рейтингової шкали, на якій у порядку рейтингу формуються об'єкти інвестиційної привабливості. Типової шкали, тобто шкали типів або класів інвестиційної привабливості, на якій розміщуються об'єкти інвестиційної привабливості в залежності від типу або класу інвестиційної привабливості, до якого вони увійшли. Кількісна оцінка являє собою число, що знахо-

диться в певних рамках і характеризує стан інвестиційної привабливості. Двовірна шкала або матриця характерна для методик, де інвестиційна привабливість оцінюється значенням двох інтегральних показників.

За кількістю рівнів в структурі оцінки інвестиційної привабливості методики поділяються на однорівневі, дворівневі та тривірневі. Дана ознака відображає складність і ступінь комплексності методики. Рівні – ієрархія показників, за якими оцінюється інвестиційна привабливість. Показники нижчих рівнів інтегруються в показники верхніх рівнів, які, в свою чергу, інтегруються в підсумковий показник інвестиційної привабливості.

Така ознака як *динамічність набору часткових показників* відображає можливість зміни структури набору часткових показників, використуваних в оцінці. За цією ознакою методики можна розділити на методики з динамічним або з фіксованим набором часткових показників.

Основні підходи і методи, що лежать в основі розробки і застосування методологій і методик оцінки інвестиційної привабливості: статистичний, порівняння, стандартизації показників, ранжування, середньоквадратичних відхилень, експертних оцінок, матричний метод.

Більшість з методичних підходів оцінки інвестиційної привабливості орієнтовані на оцінку інвестиційної привабливості з позиції зовнішніх інвесторів, які аналізують підприємство або сукупність підприємств з різних боків, проводять ґрунтовний та розгорнутий аналіз. Для власника підприємства, який виступає в ролі внутрішнього інвестора, важливо оцінити інвестиційну привабливість окремих галузевих структур, певного виду продукції чи напрямку розвитку. Тому добір показників в методиці оцінки інвестиційної привабливості має бути зорієнтований на цілі оцінки.

Виходячи з цього ми пропонуємо виділити за класифікаційною ознакою методичні підходи оцінки інвестиційної привабливості з *позиції внутрішнього та зовнішнього інвестора*.

За даною ознакою вибір методу оцінки інвестиційної привабливості залежить від інвестора та його цілей. Так, для внутрішнього інвестора (власника підприємства) набір показників, за якими він оцінює інвестиційну привабливість може суттєво відрізнятись від показників, на які спирається при оцінці інвестиційної привабливості об'єкта інвестування зовнішній інвестор.

Необхідно зазначити, що дана класифікація не є вичерпною. У ній виділені найбільш явні ознаки, за якими можна класифікувати методики оцінки інвестиційної привабливості об'єктів інвестування.

Висновки і пропозиції. Зважаючи на вищезазначене, можна зробити висновок, що до теперішнього часу розроблена значна кількість методик оцінки інвестиційної привабливості, які мають певні переваги та недоліки у випадку їх застосування. Мета більшості з них повернути увагу вітчизняних і зарубіжних інвесторів до потенційних інвестиційних проєктів, що сприяють соціально-економічному розвитку регіонів і суб'єктів господарювання. На нашу думку, не один з методів не може претендувати на виключну універсальність і абсолютну об'єктивність. Вибір методу оцінки інвестиційної привабливості повинен враховувати певні особливості об'єкта дослідження, масштаб оцінки, регіональну специфіку господарювання, галузеву приналежність об'єкта інвестування та безпосередньо цілі проведення оцінки. Для підприємств АПК при оцінці інвестиційної привабливості необхідно враховувати галузеві особливості, сезонність виробництва та показники, стану та ефективності використання землі. Також варто розподіляти оцінку об'єкта інвестування з погляду внутрішнього і зовнішнього інвестора.

Запропоновано проведення подальших досліджень у напрямку створення методичного підходу до оцінки інвестиційної привабливості підприємств АПК з урахуванням галузевих особливостей діяльності та з позицій внутрішніх та зовнішніх інвесторів.

Список літератури:

1. Майорова Т. В. Інвестиційна діяльність: підручник / Т. В. Майорова; – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 472 с.
2. Балацький О. Ф. Управління інвестиціями: навч. посібник / О. Ф. Балацький, О. М. Теліженко, М. О. Соколов. – Суми: Університетська книга, 2004. – 232 с.
3. Ковтун Н. В. Статистичне дослідження інвестиційного процесу та інвестиційної діяльності: теорія, методологія, практика. – Київ: 2005. – 440 с.
4. Гайдуцький А. П. Методологічні та методичні аспекти оцінки інвестиційної привабливості аграрного сектору / А. П. Гайдуцький // Вісн. аграр. науки. – 2002. – № 7. – С. 73-75.
5. Швець В. Є. Метод стандартизації показників у аналізі інвестиційної привабливості регіонів / В. Є. Швець // Фінанси України. – 1998. – № 5. – С. 23-26.
6. Економічний довідник аграрника / В. І. Дробот, Г. І. Зуб, М. П. Кононенко та ін.]; За ред. Ю. Я. Лузана, П. Т. Саблука. – К.: Преса України, 2003. – 800 с.
7. Методика інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій [Електронний ресурс]: Наказ Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств і організацій від 23.02.98 № 22. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0214-98>
8. Бланк И. А. Основы инвестиционного менеджмента: в 2-х т. / И. А. Бланк. – К.: Ника-Центр: Эльга, 2001. – Т. 1. – 536 с.; Т. 2. – 512 с.
9. Коюда В. О. Основы инвестиционного менеджмента: навч. посібник для студ. вищих навч. закл. / В. О. Коюда, Т. І. Лепейко, О. П. Коюда. – К.: Кондор, 2008. – 340 с.
10. Донцов С. С. Оценка инвестиционной привлекательности предприятия посредством анализа надежности его ценных бумаг // Финансовый менеджмент. – 2003. – № 3. – С. 78-84.
11. Иванов А. П. Инвестиционная привлекательность акций. – М.: Изд. центр «Акционер», 2002. – 192 с.
12. Мешков А. В. Оцінка і підвищення інвестиційної привабливості підприємств: автореф. дис. .. канд. екон. наук: 08.06.01 / А. В. Мешков; Донецький держ. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського. – Донецьк, 2004. – 19 с.

13. Гуроров О. І. Оцінка інвестиційної привабливості сільськогосподарських підприємств / Гуроров О. І., Крамаренко К. М. / Економіка АПК: Міжнародний науково-виробничий журнал. – 2009. – № 10. – С. 69-73.
14. Вінніченко І. І. Інвестиційна діяльність аграрних підприємств: монографія / І. І. Вінніченко. – Донецьк: Юго-Восток, 2010. – 444 с.
15. Рудь Л. П. Особливості комплексної рейтингової оцінки інвестиційної привабливості сільськогосподарських підприємств // Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво. – 2006. – № 3. – С. 264-267.
16. Трофименко П. І. Використання нормативно-рейтингового методу при проведенні комплексних оцінок / П. І. Трофименко, Н. В. Трофименко // Фінансово-бюджетна політика в контексті соціально-економічного розвитку регіонів: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (Дніпропетровськ, 10-20 берез. 2009 р.). – Дніпропетровськ, 2009. – С. 242-243.

Вашечко Ю.В.

Харьковский национальный аграрный университет имени В.В. Докучаева

МЕТОДИЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ К ОЦЕНКЕ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОСТИ СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ И ИХ КЛАССИФИКАЦИЯ

Аннотация

В статье рассматриваются проблемы выбора методических подходов к оценке инвестиционной привлекательности объектов инвестирования на разных уровнях экономики и с учетом отраслевых особенностей деятельности субъектов хозяйствования. Исследуются методики оценки инвестиционной привлекательности предприятий АПК, раскрываются их преимущества и недостатки в случае применения. Разработана классификация методических подходов к оценке инвестиционной привлекательности по ряду признаков. Предложено проводить оценку инвестиционной привлекательности в зависимости от позиции внутреннего или внешнего инвестора.

Ключевые слова: оценка инвестиционной привлекательности, инвестиционный климат, методические подходы, внешний инвестор, внутренний инвестор, классификация, признаки, финансовое состояние.

Vashechko Yu.V.

Kharkiv National Agrarian University by V.V. Dokuchaev

METHODICAL APPROACHES TO THE ASSESSMENT OF INVESTMENT ATTRACTIVENESS OF AGRICULTURAL ENTERPRISES AND THEIR CLASSIFICATION

Summary

The problems of the choice of methodical approaches to the assessing the investment attractiveness of investment objects at different levels of economy with considering branch features of economic entities' activities has been considered in this article. The methodology for assessing the investment attractiveness of the agronomic industrial complex' enterprises is investigated, their advantages and disadvantages when used are shown. The classification of methodical approaches to the assessing the investment attractiveness on several features has been developed. It is proposed to assess the investment attractiveness depending the internal or external investor's position.

Keywords: assessing the investment attractiveness, investment climate, methodical approaches, foreign investor, domestic investor, classification, characteristics, financial position.